

SUISSESE STORY Philippe Prieur

Le destin joue parfois des tours inattendus, comme à ce jeune doctorant en droit de l'université de Lausanne, devenu par le plus grand des hasards le précepteur des rois Rama VIII et Rama IX, l'actuel souverain de la Thaïlande.

© Collection privée

À Champex en 1937 © Collection privée

Au service discret de Sa Majesté

Le livre : *Le Roi Bhumibol et la Famille Royale de Thaïlande à Lausanne*, récit historique de la jeunesse du roi Rama IX et de son frère le roi Rama VIII en Suisse.

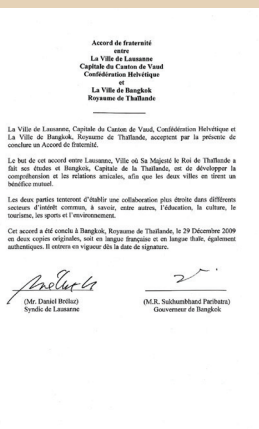
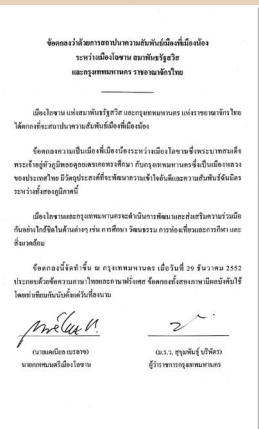
L'auteur : Lysandre C. Séraïdaris, fils de Cléon C. Séraïdaris, jeune juriste devenu précepteur des rois Rama VIII et Rama IX, qui prit en charge l'éducation de ces jeunes futurs souverains dans une Europe ravagée par la Seconde Guerre mondiale.

pour suivre une éducation européenne. Mais peu d'entre eux savent réellement comment leur vie s'est passée dans les montagnes suisses alpines. Ainsi pour faire connaître la réalité historique, cette suggestion de publication est venue directement du roi, « *Ce livre est une suggestion de Sa Majesté Rama IX pour parler des mémoires de mon père, Sa Majesté a estimé que ce devait être un devoir de mémoire historique.* » précise l'auteur.

En effet, au travers de ce livre, M. Séraïdaris veut apporter la vérité, basée sur des documents familiaux, pour enfin couper court à toutes les rumeurs les plus

fantaisistes. « *Beaucoup de choses ont été publiées, souvent des inexactitudes voire de la totale fantaisie. Ce document est le produit d'un témoignage unique et historique qui mettra peut-être fin à des suppositions et à certaines erreurs manifestes sur la vie de la famille royale en Suisse à cette époque.* » explique-t-il.

Avec un travail de recherche, portant sur un siècle qui commence par l'histoire du père de M. Séraïdaris, de sa naissance en 1906, à la partie concernant les études des jeunes rois de 1935 à 1951, ce travail de "fourmi" a nécessité patience et assiduité. « *Durant plus de 3 ans, j'ai travaillé sur ce livre.*

Pour le faire j'ai utilisé la matière que j'avais déjà utilisée pour rédiger les conférences que je donnais depuis 2005. 350 documents historiques illustrent cet ouvrage de 450 pages environ. Le livre originalement édité en français a également été traduit en thaï et en anglais. » déclare l'auteur.

Un ouvrage qui s'est fait de manière naturelle et en famille. M. Séraïdaris a confié la reproduction et la restauration des nombreuses illustrations à son fils Léandre, qui a également réalisé la maquette de l'ouvrage. Pour le travail d'écriture, l'auteur était seul. « Je n'ai sollicité de l'aide que pour les traductions. Mon livre est avant tout une narration chronologique, car je ne suis pas écrivain. Je l'ai écrit de cette manière pour simplement ne pas apporter de confusion aux lecteurs, car ce rôle m'incombe » dit-il.

Éviter la confusion et apporter des informations claires est le point fort de ces mémoires. **King Bhumibol and the Thai Royal Family in Lausanne** se démarque par cette volonté de précision. « Sa Majesté aime le travail précis, le plus rigoureux possible. Je me suis limité, grâce aux illustrations que j'apporte. Cependant, le roi n'a évidemment pas participé à l'écriture. Mais si j'avais eu des questions, il m'aurait renseigné. Je ne pense toutefois pas avoir fait d'erreur, mais lui ai néanmoins soumis la maquette, comme il se doit. En cas d'erreur ou d'omission importante, je suis évidemment prêt à revoir la narration s'il devait y découvrir une imprécision, puisqu'il en est le témoin principal. » Une déclaration certes très franche, mais qui a le mérite de souligner la fierté du devoir accompli.

RAMA CHEZ LES HELVÈTES

Outre, l'histoire fascinante du père de l'auteur, le livre explique également ce lien privilégié entre la ville de Lausanne et l'histoire de la famille royale. En effet, au fur et à mesure de la lecture de l'ouvrage on comprend pourquoi Lausanne fut un choix approprié. « À l'époque, c'était déjà une ville d'études, mais aussi une ville culturelle. Une ville tranquille, réputée pour ses écoles. Ce livre est ainsi une démonstration d'une longue entente entre la Suisse et la famille royale, en essayant d'être le moins ennuyeux possible, pour le lecteur. »

Expliquer cette relation si particulière est somme toute légitime quand on sait que depuis janvier 2010 un "accord de fraternité" a été passé entre Lausanne

et Bangkok et qu'un pavillon royal thaïlandais en l'honneur du passage de la famille royale a été érigé et inauguré en 2009 par la princesse Maha Chakri Sirindhorn, signe d'un lien fort et renforcé entre les Helvètes et la famille royale.

Interrogé sur l'après-parution du livre, M. Séraïdaris s'est montré assez dubitatif et ne semble pas se projeter vers l'avenir avec une suite par exemple. « Je ne pense pas à une suite, ce livre est un recueil des mémoires de mon père et narre surtout une période méconnue du public. Si on me le demandait, je pourrais faire quelque chose sur les relations privilégiées entre Lausanne et la famille royale, mais pas forcément un livre. »

Cependant qu'on ne lui parle pas de fiction "made in Hollywood" car il ne souhaiterait pas que son livre de caractère historique soit détourné pour des raisons scénaristiques. « Ce qui m'anime c'est l'Histoire, les films sont rarement fidèles à l'Histoire réelle, mais pourquoi pas un documentaire, je l'ai déjà fait en 1987 pour les 60 ans de Sa Majesté, grâce à la générosité d'une société industrielle d'origine suédoise bien établie en Thaïlande (Tetra Pak). Seul le documentaire compte et je ne ferai que ce que la famille royale m'autorisera à faire, je leur suis totalement loyal. » Une loyauté qui accouche d'une œuvre émouvante, vraie et authentique. Malheureusement M. Séraïdaris déplore profondément de ne pas avoir eu le temps d'apprendre le thaï. « Je ne parle pas la langue, j'ai des regrets, mais ce n'est jamais trop tard. Et c'est un désir de plus en plus important » explique-t-il.

Le Roi Bhumibol et la Famille Royale de Thaïlande à Lausanne est donc un livre qui s'adresse à tout le monde, aux personnes qui s'intéressent à l'Histoire surtout, car il ne prend en compte que des faits réels. Il peut être utilisé comme référence en la matière. C'est pourquoi l'auteur a insisté sur ce désir de précision. En utilisant un style narratif accompagné d'environ 350 illustrations, ces mémoires devraient trouver leur public. À l'heure actuelle plusieurs maisons sont intéressées à le distribuer. Slatkine à Genève pour l'édition originale en français, ainsi que Carnets d'Asie à Bangkok pour le français aussi, puis Asia Book pour l'Asie du Sud-Est en trois versions, française, anglaise et thaïe, et surtout Amarin en thaï. Environ 15 000 exemplaires devraient être en vente pour commencer.

LE ROI BHUMIBOL

et la Famille Royale de Thaïlande à Lausanne

Les souvenirs du précepteur du Roi Rama IX
réunis par
Lysandre C. Séraïdaris

Slatkine

© Collection privée

“ในหลวงและพระราชวงศ์ ไทย ณ เมืองโลซานน”

Roi Bhumibol et précepteur en 1988

“ในหลวงและพระราชวงศ์ไทย ณ เมืองโลซานน” เรื่องเล่าทางประวัติศาสตร์สมัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 และสมเด็จพระบรมเชษฐาธิราช รัชกาลที่ 8 เมื่อครั้งยังทรงพระเยาว์ ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

กลอง เซ. เซแรดาร์ส (Cléon C. Séraïdaris) นักกฎหมายหนุ่มผู้ซึ่งกลายมาเป็นพระอาจารย์ส่วนพระองค์ของรัชกาลที่ 8 และรัชกาลที่ 9 อีกหนึ่งสัญลักษณ์ทางประวัติศาสตร์ด้านความสัมพันธ์ที่พ้องระหว่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์และพระราชวงศ์ของไทย

สำหรับคนส่วนใหญ่รอบตัวเรานั้น ชีวิตเปรียบเสมือนแม่น้ำสายยาวที่ไหลนิ่งสายหนึ่ง แต่สำหรับคนบางคนนั้น ชะตาชีวิตของเขาได้พลิกผันไปอย่างไม่เคยคาดคิด ดังเช่นกรณีของชายหนุ่มผู้นี้ จากนักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชานิติศาสตร์มหาวิทยาลัยโลซานน กลับได้กลายเป็นพระอาจารย์ส่วนพระองค์ของรัชกาลที่ 8 และรัชกาลที่ 9 พระมหากษัตริย์องค์ปัจจุบันของประเทศไทย เนื่องจากเหตุบังเอิญที่สุดจากการที่ได้พบกับสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ “ในหลวงและพระราชวงศ์ไทย ณ เมืองโลซานน” ได้เล่าถึงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ต่างๆของพระราชวงศ์ที่ไม่เคยได้รับการเผยแพร่มาก่อน โดยผู้เขียนนามว่า ลีซองดร์ เซ. เซแรดาร์ส (Lysandre C. Séraïdaris) บุตรชายของพระอาจารย์ส่วนพระองค์ในรัชกาลที่ 8 และรัชกาลที่ 9 ผู้ซึ่งรับหน้าที่ให้การศึกษาแก่ที่ว่า

กษัตริย์ทั้งสองพระองค์เมื่อยังทรงพระเยาว์ในทวีปยุโรปซึ่งได้รับความเสียหายจากสงครามโลกครั้งที่สองในสมัยนั้น

บันทึกความทรงจำทางประวัติศาสตร์

หากคุณถามคำถามนี้กับคนไทย หลายต่อหลายคนทราบเป็นอย่างดีว่ากษัตริย์ของพวกเขานั้น ทั้งรัชกาลที่ 8 และรัชกาลที่ 9 ได้เคยใช้ชีวิตในต่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์เพื่อทรงศึกษาตามแบบยุโรป อย่างไรก็ตามน้อยคนนักที่จะทราบว่าแท้จริงแล้ว ทั้งสองพระองค์ทรงใช้ชีวิตอย่างไรบนเทือกเขาแอลป์ในสวิตเซอร์แลนด์ ดังนั้น เพื่อให้ทราบถึงข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ เนื้อหาในการตีพิมพ์นี้จึงได้รับการชี้แนะโดยตรงจากในหลวงองค์ปัจจุบัน “หนังสือเล่มนี้ได้รับการเสนอแนะจากในหลวงรัชกาลที่ 9 เพื่อรำลึกถึงบิดาของผม พระองค์ทรงได้ประเมินไว้ว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นผลงานว่าด้วยการบันทึกความทรงจำทางประวัติศาสตร์เล่มหนึ่ง” ผู้เขียนกล่าวขึ้นอย่างชัดเจน ในความเป็นจริงแล้ว นายลีซองดร์ เซ. เซแรดาร์ส ต้องการนำเสนอซึ่งข้อเท็จจริง โดยอ้างอิงจากเอกสารของครอบครัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการยุติข้อสงสัยที่เหนือความ

เป็นจริงต่างๆ “มีการตีพิมพ์เรื่องราวต่างๆที่ส่วนใหญ่แล้วไม่เป็นความจริง และค่อนข้างจะเป็นเรื่องเหนือความเป็นจริงทั้งนั้น หนังสือเล่มนี้จึงเป็นผลงานที่มีพยานหลักฐานอ้างอิงเพียงที่เดียว ซึ่งท้ายที่สุดแล้วนั้นอาจจะสามารถยุติข้อสันนิษฐานและข้อมูลคลาดเคลื่อนบางประการเกี่ยวกับชีวิตของพระราชวงศ์ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์ในสมัยนั้นได้” ผู้เขียนอธิบายเพิ่มเติม ด้วยการทำงานที่ใช้เวลายาวนานในการค้นคว้าข้อมูล โดยเริ่มเล่าย้อนตั้งแต่ประวัติของนายลีซองดร์ เซ. เซแรดาร์ส นับตั้งแต่เกิดเมื่อปี 2449 จนกระทั่งถึงช่วงที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของกษัตริย์ทั้งสองเมื่อยังทรงพระเยาว์ระหว่างปี 2478 ถึงปี 2494 งานเขียนอันละเอียดละไมชิ้นนี้ต้องอาศัยซึ่งความอดทนและความพากเพียรเป็นอย่างยิ่ง “ตลอดระยะเวลาสามปี ซึ่งผมได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ กว่าจะได้เป็นรูปเล่ม ผมต้องใช้วิธีการเดียวกันกับที่ผมใช้สำหรับเขียนการประชุมซึ่งผมได้ทำตั้งแต่ปี 2548 เอกสารทางประวัติศาสตร์กว่า 350 แผ่น ได้นำไปเป็นภาพประกอบในผลงานชิ้นนี้ซึ่งมีความหนาประมาณ 450 หน้า ต้นฉบับของหนังสือเล่มนี้ได้จัดทำขึ้นเป็นภาษาฝรั่งเศส และได้รับการแปลเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษด้วยอีกเช่นกัน” ผู้เขียนกล่าว

ผลงานซึ่งได้รับการถ่ายทอดอย่างเป็นธรรมชาติและดำเนินงานแบบครอบครัว นายลีซองดร์ เซ. เซแรดาร์ส ได้มอบหมายให้นายเลองดร์ (Léandre) บุตรชายของเขาเป็นผู้ถ่ายทอดและซ่อมแซมภาพประกอบจำนวนมาก และยังเป็นผู้จัดทำรูปเล่มอีกด้วย แต่ในส่วนของการเขียนนั้นเป็นผลงานของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว “มีเพียงแค่ในส่วนของการแปลเท่านั้นที่ผมได้ช่วยดูแลอยู่ หนังสือของผมจะเป็นการเล่าเรื่องตามลำดับเวลา ซึ่งผมให้ความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด เนื่องจากผมไม่ใช่คนเขียน ผมจึงต้องเขียนหนังสือด้วยวิธีการดังกล่าวนี้ เพียงเพื่อไม่ให้ผู้อ่านเกิดความสับสนเนื่องจากหน้าที่นี้เป็นความรับผิดชอบโดยตรงของผม” ผู้เขียนอธิบาย

วัตถุประสงค์สำคัญของการบันทึกความทรงจำนี้ ก็คือเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงความสับสนหรือเพื่อเป็นการนำมาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจน ทั้งนี้หนังสือเรื่อง “King Phumibol and the Thai Royal Family in Lausanne” จะแตกต่างจากหนังสือเล่มอื่นตรงที่หนังสือเล่มนี้เกิดขึ้นจากความต้องการให้ข้อมูลมีความชัดเจน “ในหลวงทรงโปรดการทำงานแบบชัดเจน โดยจะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัดที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผมมีข้อจำกัดในการอ้างอิงตามรูปประกอบเท่าที่ผมมี อย่างไรก็ตามในหลวงไม่ได้ทรงมีส่วนร่วมในการเขียนแต่อย่างใด แต่ถ้าผมมีข้อสงสัย พระองค์ก็จะทรงช่วยไขความกระจ่างให้ผมอย่างใดก็ตาม ผมไม่คิดว่าจะมีข้อผิดพลาดใดๆ แต่ผมก็ได้ส่งร่างหนังสือไปให้พระองค์ก่อน เนื่องจากเป็นเรื่องของพระองค์ เพื่อมี

© Collection privée

© Collection privée

© Collection privée

Villa Vadhana

ข้อผิดพลาดหรือขาดใจความสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งไป ผมพร้อมที่จะแก้ไขอย่างแน่นอนหากพระองค์ทรงเป็นพยานคนสำคัญ” ผู้เขียนประกาศยืนยันด้วยความจริงใจเป็นอย่างยิ่ง อันสมควรที่จะได้รับซึ่งความภาคภูมิใจเมื่อนานาที่ได้รับมอบหมายนี้สำเร็จลง

เมืองโลซานน์และพระราชวงศ์

หลังจากนี้ จะเป็นเรื่องราวที่น่าสนใจของบิดาของนักเขียน ในหนังสือเล่มนี้ยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์อันดีเป็นพิเศษระหว่างเมืองโลซานน์และเรื่องราวต่างๆของพระราชวงศ์ ทั้งนี้ หลังจากที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้ไปตามลำดับแล้ว เราจะเข้าใจได้ว่าทำไมเมืองโลซานน์ถึงเป็นตัวเลือกที่เหมาะสม “ในสมัยนั้น โลซานน์ถือว่ามีความเสี่ยงทางด้านการศึกษามากแล้ว แต่มันยังเป็นเมืองที่มีความเสี่ยงในด้านวัฒนธรรมอีกด้วย โลซานน์ยังเป็นเมืองที่เงียบสงบและมีโรงเรียนที่มีชื่อเสียงโด่งดังอยู่หลายแห่ง หนังสือเล่มนี้จึงจะแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันยาวนานระหว่างประเทศสวิตเซอร์แลนด์และพระราชวงศ์ของไทย โดยผู้เขียนจะพยายามเล่าเรื่องให้น่าเบื่อน้อยที่สุดเพื่อผู้อ่านทั้งหลาย”

การอธิบายสัมพันธ์ภาพที่ดีเป็นพิเศษดังกล่าวนี้นับเป็นบทเพิ่มเติมที่สมเหตุสมผลเป็นอย่างยิ่ง เมื่อเราได้ทราบว่าตั้งแต่เดือนมกราคมปี 2553 ได้เกิด “ข้อตกลงว่าด้วยภราดรภาพ” ขึ้นระหว่างทั้งสองประเทศและมีการก่อสร้างศาลาไทยเพื่อเทิดพระเกียรติให้แก่พระราชวงศ์ของไทย และได้ทำ

พิธีเปิดขึ้นในปี 2552 โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทั้งนี้ ถือเป็นการร่วมลงนามเพื่อแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มั่นคงและแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นระหว่างชาวสวิสและพระราชวงศ์ของไทย

เมื่อมีการสัมภาษณ์ถึงโครงการต่อไปหลังจากที่ได้มีการตีพิมพ์หนังสือแล้ว นายลีซองดร เซ. เซเรดาร์สแสดงท่าทีที่ไม่ค่อยจะแน่ใจและดูเหมือนว่าจะไม่ได้มีการวางโครงการว่าจะมีภาคต่อหรือไม่แต่อย่างใด โดยกล่าวว่า “ผมไม่คิดจะเขียนภาคต่อนะ หนังสือเล่มนี้เป็นการรวบรวมความทรงจำของคุณพ่อของผมและเป็นการเล่าเรื่องในช่วงเวลาที่ยาวนานไปไม่ทราบแค่เพียงเท่านั้น หากมีคนมาขอให้ทำอะไรเพิ่มเติม ผมคงสามารถทำได้แค่เพียงแสดงถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างเมืองโลซานน์และพระราชวงศ์เท่านั้น แต่คงไม่ถึงกับทำหนังสือออกมาเป็นรูปเล่ม” อย่างไรก็ตาม เราไม่จำเป็นต้องถามถึงการเล่าเรื่องแบบนวนิยายเพื่อไปถ่ายทอดหนึ่งสอหลุดแต่อย่างใด เนื่องจากผู้เขียนไม่ได้ต้องการให้นำหนังสือเชิงประวัติศาสตร์ของเขาไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการถ่ายทำภาพยนตร์ “สิ่งที่น่าพาลผลงานของผมไปได้ คือประวัติศาสตร์ที่ถูกต้อง แต่ถ้าเป็นสารคดี ผมก็ไม่ได้ ผมเคยทำสารคดีมาแล้วเมื่อปี 2530 เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ด้วยความสนับสนุนของบริษัทอุตสาหกรรมสัญชาติสวีเดนแห่งหนึ่งที่ก่อตั้งในประเทศไทย (Tetra Pak) ผมทำเพียงแค่ว่าสารคดีเดียวเท่านั้น และผมจะทำได้เพียงเท่าที่พระราชวงศ์จะทรงอนุญาตให้ผมทำเท่านั้น ผม

จงรักภักดีต่อพระราชวงศ์เป็นอย่างมาก” ผู้จงรักภักดีซึ่งสร้างสรรค์ผลงานอันน่าตื่นตาใจอย่างถูกต้องและเป็นไปตามความเป็นจริงกล่าวขึ้น นายลีซองดร เซ. เซเรดาร์สได้แสดงความเสียใจเป็นอย่างยิ่งที่ไม่มีเวลาเรียนภาษาไทย “ผมพูดภาษาไทยไม่ได้ ผมเสียใจแต่คงไม่สายเกินไป และนี่เป็นความต้องการที่สำคัญมากอย่างหนึ่งของผม” ผู้เขียนอธิบาย

ดังนั้น “ในหลวงและพระราชวงศ์ไทย ณ เมืองโลซานน์” จึงเป็นหนังสือที่เขียนขึ้นมาสำหรับทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในประวัติศาสตร์ เนื่องจากได้ให้ความสำคัญกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเพียงเท่านั้น ข้อมูลในหนังสือเล่มนี้จะสามารถนำไปใช้ในการอ้างอิงในเรื่องต่างๆได้ดี นี่คือสาเหตุที่ว่าทำไมผู้เขียนถึงเน้นย้ำในเรื่องความต้องการให้ข้อมูลที่ชัดเจนเป็นอย่างยิ่งอยู่ตลอดเวลา โดยใช้วิธีการเล่าเรื่องพร้อมรูปภาพประกอบกว่า 350 ภาพ ความทรงจำเหล่านี้ควรจะเผยแพร่ออกไปให้ประชาชนของพระองค์ได้รับรู้ ในขณะนั้น มีหลายสำนักพิมพ์ต้องการที่จะตีพิมพ์หนังสือเล่มนี้ ขณะนี้ สำนักพิมพ์สลาตคินใน กรุงเจนีวาจะเป็นผู้จัดพิมพ์ต้นฉบับเป็นภาษาฝรั่งเศส และสำนักพิมพ์การ์เนต ดาซีที่กรุงเทปก็จะเป็นผู้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้เป็นภาษาฝรั่งเศสเช่นกัน ส่วนสำนักพิมพ์เอเชียบุคส์จะจัดพิมพ์ทั้งสามภาษา คือ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาอังกฤษ และภาษาไทยสำหรับในเขตภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และสำนักพิมพ์อมรินทร์จะจัดพิมพ์เฉพาะฉบับภาษาไทย โดยจะจัดพิมพ์เป็นจำนวน 15,000 เล่ม สำหรับการเริ่มจัดวางจำหน่ายเป็นครั้งแรก

Roi Ananda et le précepteur à ski, 1936-37